

Nr 157

Av herrar **Nilsson** i Agnäs och **Werner**, *angående kyrkofriden*.

(Lika lydande med motion nr 139 i Första kammaren)

Medborgarna i vårt land har i lag tillförsäkrats fullständig religionsfrihet. Detta synes oss självklart. Förhållandet är detsamma i de flesta västerländska kultursamhällen. Sverige fick redan under medeltiden det monumentala verk som går under namnet Birger Jarls fridslagar. Man har betraktat deras stiftande som en betydelsefull milstolpe i vårt lands utveckling till en demokratisk rättsstat. Genom sekler har hemfrid, kvinnofrid, tingsfrid och kyrkofrid för vårt folk tett sig som självklara och omistliga värden, begrepp som inte behövde motiveras och lagar vilkas värde icke kunde ifrågasättas.

Det är därför med smärta svenska medborgare i dag erfar, att dessa fridslagar inte längre upprätthålls och efterlevs. Under de senaste årtiondena har antalet störande intermezzon vid gudstjänster och kyrkliga högtider starkt ökat, och genom pressen går allt oftare uppgifter om nidingsdåd mot kyrkor och kyrkogårdar. Vid sin kyrkogång får den ena församlingen efter den andra uppleva att själva gudstjänsten störs av t. ex. berusade personer och att vägen över kyrkogården och kyrkporten nedskräpats av flaskor och avfall. Vakthållningen i kyrkor och deras grannskap kostar redan mycket pengar. Så får t. ex. en enda stockholmsförsamling betala nära 10 000 kr. för vakthållningen av kyrkogården. Det händer att kyrkorna måste låsas under den tid gudstjänst pågår. Inbrott är vanliga, och överfall har ägt rum vid kyrkorna. De stilla och helgade platser som parker och gravgårdar kring templen utgör blir i allt större utsträckning sovtilhåll för narkomaner och alkoholister eller platser där alkoholförtäring och kortspel och gräl äger rum. Det har gått så långt att en kyrka måste bevakas av en vaktman med hund. Polisen har icke resurser att ingripa på grund av den stora arbetsbelastningen.

Uppenbart är sålunda att kyrkofriden icke längre existerar i gammal bemärkelse i vårt land. Inte ens de dödas vilorum anses helgade. Gravar och minnesmärken skändas. Utan tvivel reagerar de allra flesta svenska medborgare mot denna utveckling, och snara och effektiva åtgärder måste från samhällets sida sättas in, icke blott genom bevakning och skärpta straff utan också genom undervisning och upplysning på olika sätt. En gång var kunskapen om kyrkors och kyrkorums okränkbarhet, betydelsen av kyrkogård-

dens fridlysning och gudstjänstens helgd allmän. På detta område har tydligen samhällets plikt att undervisa försumrats, men en insats till förmån för kyrkofriden i form av undervisning torde ännu kunna ge ett påtagligt resultat och bidra till att åtgärder som bevakning och polisingripanden icke behöver öka i den omfattning som nu synes vara av nöden.

Med stöd av vad som ovan anförts hemställas,

att riksdagen i skrivelse till Kungl. Maj:t anhåller om översyn av lagstiftningen, vad gäller kyrkofriden, och utredning om möjligheterna att genom allmän upplysning och undervisning, t. ex. i skolor och massmedia, åstadkomma ett slut på ohelgandet av kyrkor och kyrkogårdar.

Stockholm den 22 januari 1969

Tore Nilsson (m)
i Agnäs

Mårten Werner (m)

Nr 158

Av herrar **Carlshamre** och **Thylén**, om rätt för utländsk medborgare till undantag från den allmänna försäkringen.

(Lika lydande med motion nr 143 i Första kammaren)

Stockholm den 22 januari 1969

Nils Carlshamre (m)

Bengt-Olof Thylén (m)

Nr 159

Av herr **Hammarberg m. fl.**, om vidgad rätt för utländsk medborgare till förtidspension och sjukbidrag.

(Lika lydande med motion nr 142 i Första kammaren)

Stockholm den 22 januari 1969

Sven Hammarberg (s)

C.-G. Enskog (fp)

Thure Jadestig (s)

Sven Mellqvist (s)